

mus horrenda. Noli mirari. Antequam aliquis curaretur, munda a sanguine statio medici videbatur: imo jam tu hoc videns excute vanas delicias, veni ad medicum, sanitatis tempus est non voluptatis.

XIV. Curemur ergo, fratres. Si necdum medicum agnoscimus, non in eum tanquam phrenetici sæviamus, non ab eo tanquam lethargici avertamur. Multi enim sæviendo, multi dormiendo perierunt. Phrenetici sunt, qui non dormiendo insaniunt. Lethargici sunt, qui multum dormiendo premuntur. Prorsus tales sunt homines. Contra istum medicum alii sævire in eum volunt, et quoniam ipse jam in cælo sedet, membra ejus fideles in terra persequuntur. Curat et tales. Multi ex eis conversi ex inimicis facti sunt amici, ex persecutoribus facti sunt prædicatores. Tales etiam ipsos Judæos, in se ipsum, cum hic esset, sævientes, tanquam phreneticos sanavit, pro quibus in ligno pendens oravit. Dixit enim: « Pater, ignosce illis, » quia nesciunt quid faciunt¹. » Multi tamen eorum, sedato furore, tanquam phrenesi oppressa, cognoverunt Deum, cognoverunt Christum. Post ascensionem misso Spiritu sancto, conversi sunt ad eum quem crucifixerunt, et in Sacramento credentes sanguinem ejus biberunt, quem sæviendo fuderunt.

XV. Habemus exempla. Persequatur membra ejus jam sedentis in cælo Saulus: persequatur graviter in phrenesi, mente perdita. Morbo nimio. At ille una voce de cælo clamans ei: « Saule, Saule, quid me persequeris²? » percussit phreneticum, erexit sanum, occidit persecutorem, vivificavit prædicatorem. Etiam lethargici multi sanantur. Ipsi enim similes sunt, qui non sæviunt in Christum, nec maligni sunt adversus Christianos, sed tantum differendo languescunt verbis somnolentis, in lucem ocu-

¹ Luc. xxiii, 34. — ² Act. ix, 4.

los extendere pigrescunt, et qui eos excitare volunt, molesti sunt. Recede a me, inquit languidus lethargicus, obsecro te, recede a me. Quare? Dormire volo. Sed morieris inde. Ille amore somni: Mori volo, respondet. Et charitas desuper: Nolo. Plerumque istum charitatis affectum exhibet filius etiam patri seni morituro post paucos dies, jam utique ætate finita. Si lethargicum videt, et lethargico morbo premi suum patrem a medico agnoscit, dicente sibi: Excita patrem tuum, noli eum permittere dormire, si vis ut vivat. Adest puer seni, pulsat, vellicat. pungit, pietate molestus est: nec mori cito permittit ipsa senectute cito moriturum; et si vixerit, gaudet filius, ut aliquanto plures dies vivat, cum decessuro successurus. Quanto majore charitate nos amicis nostris molesti esse debemus, cum quibus non paucos in hoc mundo dies, sed apud Deum in æternum vivamus? Ament ergo nos, et faciant quod audiunt, et colant quem colimus et nos, ut recipiant quod speramus et nos. Conversi ad Dominum, etc.

SERMO LXXXVIII¹.

De verbis Evangelii Matth. xx, ubi de duobus cæcis sedentibus secus viam, et clamantibus: *Domine, miserere nostri, fili David.*

I. BENE nobiscum novit Sanctitas Vestra, Dominum nostrum et Salvatorem Jesum Christum medicum esse salutis æternæ, et ad hoc eum suscepisse infirmitatem naturæ nostræ, ne sempiterna esset infirmitas nostra. As-

¹ Alias 18 de verbis Domini.

sumpsit enim corpus mortale, in quo occideret mortem. « Et quamvis crucifixus est ex infirmitate nostra, sicut ait » Apostolus : sed vivit ex virtute Dei¹. » Ejusdem Apostoli verba sunt : « Et quia jam non moritur, et mors ei ultra » non dominabitur². » Hæc ergo bene nota sunt fidei vestræ. Simul et hoc consequens est, ut noverimus omnia miracula, quæ corporaliter fecit, valere ad admonitionem nostram, ut percipiamus ab eo quod non est transitorium, neque finem habiturum. Oculos reddidit cæcis, quos erat utique mors aliquando clausura : resuscitavit Lazarum, iterum moriturum. Et quæcumque ad salutem corporum fecit, non ad hoc fecit, ut sempiterna essent : cum tamen daturus sit etiam ipsi corpori in fine sempiternam salutem. Sed quia illa quæ non videbantur, non credebantur ; per ista temporalia quæ videbantur ædificabat fidem ad illa quæ non videbantur.

II. Nemo itaque, fratres, dicat non facere ista modo Dominum nostrum Jesum Christum, et propter hoc præsentibus Ecclesiæ temporibus priora præponere. Quodam quippe loco idem Dominus videntibus, et ideo credentibus, præponit eos qui non vident et credunt. Namque usque eo illo tempore Discipulorum ejus nutabat infirmitas, ut quem videbant jam resurrexisse, etiam contrectandum putarent, ut crederent³. Non sufficiebat oculis, quod viderent, nisi et manus admoventur membris, et cicatrices recentium vulnerum tangerentur : ut ille qui dubitabat Discipulus, repente tactis et cognitis cicatricibus exclamaret : « Dominus meus et Deus meus. » Cicatrices ostendebant eum, qui omnia vulnera in aliis sanaverat. Numquid non poterat Dominus sine cicatricibus resurgere? Sed in corde Discipulorum vulnera noverat, propter quæ sananda cicatrices in corpore suo servaverat. Et quid

¹ 2 Cor. xiii, 4. — ² Joan. xx, 29. — ³ Ibid. 28.

Dominus illi jam confitenti ac dicenti : « Dominus meus et » Deus meus? Quia vidisti me, inquit, credidisti : beati qui » non vident, et credunt. » Quos dixit, fratres, nisi nos? Non quia solos nos, sed et post nos. Post parvum enim tempus, posteaquam ab oculis mortalibus recessit ut firmaretur fides in cordibus, quicumque crediderunt, non videntes crediderunt, et magnum meritum habuit fides eorum : cui fidei comparandæ, cor tantum admoventur pium, non et palpantem manum.

III. Hæc ergo fecit Dominus, ut invitaret ad fidem. Hæc fides nunc servet in Ecclesia, toto orbe diffusa. Et nunc majores sanitates operatur, propter quas non est dedignatus tunc exhibere illas minores. Sicut enim animus melior est corpore ; sic et melior salus animi, quam salus corporis. Modo caro cæca non aperit oculos miraculo Domini, et cor cæcum aperit oculos sermoni Domini. Modo non resurgit mortale cadaver, resurgit anima, quæ mortua jacebat in vivo cadavere. Modo aures corporis surdæ non aperiuntur : sed quam multi habent aures clausas cordis, quæ tamen verbo Dei penetrante patescunt, ut credant qui non credebant, et bene vivant qui male vivebant, et obediant qui non obediebant : et dicimus : Ille credidit ; ac miramur, cum audimus de his quos aliquando duos noveramus. Cur ergo nunc miraris credentem, innocentem, Deo servientem ; nisi quia conspicias videntem, quem noveras cæcum : conspicias viventem, quem noveras mortuum ; conspicias audientem, quem noveras surdum? Nam videte aliter mortuos, de quibus mortuis dicebat Dominus cuidam ideo tardanti, ne Dominum sequeretur, quia sepelire patrem volebat : « Sine, inquit, mortuos sepelire » mortuos suos¹. » Certe mortui sepultores non sunt corpore mortui : quia si hoc essent, mortua corpora sepelire

¹ Matth. vii, 22.

non possent. Tamen mortuos eos vocat : ubi, nisi intus in anima? Sicut enim etiam visibiliter plerumque in domo integra et salva dominus ejusdem domus mortuus jacet; sic in corpore integro multi habent intus animam mortuam : et hos sic excitat Apostolus : « Surge qui dormis, et » exurge a mortuis, et illuminabit te Christus¹. » Ipse illuminat excæcatum, qui excitat mortuum. Ejus enim voce per Apostolum clamatur ad mortuum : « Surge qui dormis. » Cæcus luce illuminabitur, cum surrexerit. Surdos autem quam multos ante oculos suos Dominus intuebatur, cum diceret : « Qui habet aures audiendi, audiat². » Quis enim ante illum sine corporis auribus stabat? Quas ergo alias aures nisi interioris hominis requirebat?

IV. Item quales oculos quærebat, cum loqueretur utique videntibus, sed videntibus per oculos carnis? Nam cum ei diceret Philippus : « Domine, ostende nobis Patrem, et sufficit nobis³ : » bene quidem hoc intelligebat, ut demonstratus Pater posset sufficere; sed cui non sufficiebat æqualis Patris, quomodo sufficeret Pater? Quare autem non sufficiebat? Quia non videbatur. Quare non videbatur? Quia nondum erat sanus oculus, unde posset videri. Hoc enim quod in carne Domini videbatur his oculis, non soli Discipuli viderunt qui honoraverunt, sed et Judæi qui crucifixerunt. Qui ergo aliter se videri volebat, alios oculos requirebat. Et ideo sic respondit dicenti : « Ostende nobis Patrem, et sufficit nobis : Tanto tempore, » vobiscum sum, et non me cognovistis? Philippe, qui me » vidit, vidit et Patrem. » Et ut interim fidei oculos sanaret, prius admonetur secundum fidem, ut possit ad speciem pervenire. Et ne sic putaret Philippus cogitandum Deum, quomodo videbat in corpore Dominum Jesum Christum, statim subjecit : « Non credis, quia ego in Pa-

¹ Ephes. v, 14. — ² Matth. xi, 15. — ³ Joan. xiv, 8.

» tre, et Pater in me est? Jam dudum dixerat : Qui me » vidit, vidit et Patrem. » Sed nondum habebat Philippus sanum oculum, unde videret Patrem : atque ideo nec unde videret ipsum Filium Patri coæqualem. Itaque aciem mentis adhuc sauciam, et tantam lucem aspicere non valentem, sanandam atque firmandam fidei medicamentis suscepit, et ait : « Non credis, quia ego in Patre, et Pater » in me est? » Qui ergo nondum potest videre quod demonstraturus est Dominus, non quærat prius videre quod credat : sed prius credat, ut possit oculus sanari quo videat. Sola enim forma servi exhibebatur servilibus oculis : quia ille qui non rapinam arbitratus est esse æqualis Deo¹, si ab eis quos sanari voluit jam videri posset æqualis Deo, non opus haberet semetipsum exinanire. et formam servi accipere. Sed quia non erat unde videretur Deus, et erat unde videretur homo; qui Deus erat, factus est homo, ut id quod videbatur, sanaret illud unde non videbatur. Ipse enim alio loco ait : « Beati mundo corde, quoniam ipsi » Deum videbunt². » Poterat utique Philippus respondere, et dicere : Domine, ecce te video : talis-ne est Pater, quale est hoc quod video? Quoniam dixisti « : Qui me » vidit, vidit et Patrem. » Antequam hoc responderet Philippus, vel fortasse antequam cogitaret, cum dixisset Dominus : « Qui me vidit, vidit et Patrem; » continuo subjunxit : « Non credis, quia ego in Patre, et Pater in » me est? » Illo enim oculo nondum videre poterat, nec Patrem, nec æqualem Patri Filium; sed ut sanaretur oculus ad videndum, inungendus erat ad credendum. Ideo antequam videas quod videre non potes, crede quod nondum vides. Ambula per fidem, ut pervenias ad speciem. Species non lætificabit in patria, quem fides non consolatur in via. Sic enim dicit Apostolus : » Quandiu

¹ Philip. xxvi. — ² Matth. v, 8.

» sumus in corpore, peregrinamur a Domino. » Statimque subnectit quare adhuc peregrinamur, quamvis jam crediderimus : « Per fidem, inquit, ambulamus, non per » speciem. »

V. Tota igitur opera nostra, fratres, in hac vita est, sanare oculum cordis, unde videatur Deus. Ad hoc sacrosancta mysteria celebrantur; ad hoc sermo Dei prædicatur; ad hoc exhortationes Ecclesiæ morales, id est, pertinentes ad corrigendos mores, ad emendandas carnales concupiscentias, ad renuntiandum non voce tantum, sed mutata vita, huic sæculo; ad hoc agunt quidquid agunt divinæ sanctæque Litteræ, ut purgetur illud interius ab ea re quæ nos impedit ab aspectu Dei. Sicut enim oculus factus ad hanc lucem temporalem videndam, et quamvis cœlestem, tamen corpoream atque conspicuam, non solum hominibus, sed etiam vilissimis animantibus (ad hoc enim factus est, ut hanc lucem videat); tamen si aliquid injectum fuerit, vel irruerit, unde turbetur, secluditur ab hac luce; et quamvis eum sua præsentia circumfundat, ille tamen se avertit, atque absens est: non solum autem absens fit perturbatione sua a luce præsentis; sed etiam pœnalis illi est lux, ad quam videndam factus est. Sic et oculus cordis perturbatus atque sauciatus avertit se a luce justitiæ, nec audet eam contemplari, nec valet.

VI. Quid turbat oculum cordis? Cupiditas, avaritia, iniquitas, concupiscentia sæcularis, turbat, claudit, excæcat oculum cordis. Et tamen quomodo quæritur medicus, cum oculus carnis turbatus est, quomodo non differtur ut aperiatur atque purgetur, ut sanetur unde lux ista videatur? curritur, nemo requiescit, nemo differt, si vel stipula in oculum cadat. Solem certe, quem sanis oculis videre volumus, Deus fecit. Multo est utique luci-

¹ 2 Cor. v, 6.

dior ille qui fecit: nec hujus generis lux est, quæ pertinet ad oculum mentis. Lux illa est æterna sapientia. Fecit autem te Deus, o homo, ad imaginem suam. Daretne tibi unde videres solem quem fecit, et non tibi daret unde videres eum qui te fecit, cum te ad imaginem suam fecerit? Dedit et hoc: utrumque dedit tibi. Sed multum hos oculos exteriores diligis, multum illum interiorum negligis: detritum portas atque sauciatum. Pœna tibi est, si se voluerit ostendere fabricator tuus: pœna est oculo tuo, antequam curetur atque sanetur. Nam et in paradiso peccavit Adam, et abscondit se a facie Dei. Cum haberet ergo cor sanum puræ conscientiæ, gaudebat ad præsentiam Dei: postquam peccato oculus ille sauciatus est, coepit lucem formidare divinam, refugit in tenebras atque in densa lignorum, veritatem fugiens, umbras appetens.

VII. Ergo, fratres mei, quoniam et nos inde nati sumus, et sicut dicit Apostolus: « In Adam omnes moriuntur¹: » omnes enim nos duo homines aliquando fuimus: si nolimus obtemperare medico, ut non ægrotaremus; obtemperemus, ut ab ægritudine liberemur. Dedit nobis præcepta medicus, sanis: dedit præcepta medicus, ne medico indigeremus. « Non opus est, inquit, sanis medicus, sed ægrotantibus². » Sani præcepta contempsimus, et experimento sensimus in quantam perniciem nostram præceptum illud³ contempserimus. Ægrotare jam coepimus, laboramus, in lecto infirmitatis sumus: sed non desperemus. Quia enim ad medicum venire non poteramus, ipse ad nos venire dignatus est. Non contempsit saucium contemptus a sano. Non destitit dare alia præcepta languenti, qui prima custodire noluit, ne langueret: tanquam diceret: Certe experimento sensisti verum me

¹ 1 Cor. xv, 22. — ² Matth. ix, 12. — ³ Forte præcepta illius.

dixisse, quando dixi : Noli tangere hoc. Sanare ergo tandem, et revivisce. Ecce porto infirmitatem tuam : bibe amarum calicem. Tu enim tibi fecisti præcepta illa mea, quæ sano data sunt tam dulcia, tam laboriosa. Contempta sunt, cœpisti laborare : sanari non potes, nisi amarum calicem biberis, calicem tentationum, quibus abundat hæc vita, calicem tribulationum, angustiarum, passionum. Bibe, inquit, bibe, ut vivas. Et ne responderet ei languidus : Non possum, non fero, non bibo : prior bibit medicus sanus, ut bibere non dubitaret ægrotus. Quid enim amarum est in tali poculo, quod ille non hiberit? Si contumelia : prior audivit cum dæmones expelleret : « Dæmonium habet¹, » et quod in Beelzebub ejicit dæmonia. Unde ut ipse consolaretur ægros, ait : « Si patrem » familias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos » ejus²? » Si dolores amari sunt : ligatus, et flagellatus, et crucifixus est. Si mors amara est : etiam mortuus est. Si genus mortis exhorrescit infirmitas : nihil illo tempore fuit ignominiosius quam mors crucis³. Non enim frustra commendans ejus obedientiam Apostolus addidit, dicens : « Factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis⁴. »

VIII. Sed quia ipse honoraturus erat fideles suos in fine hujus sæculi, prius honoravit crucem in hoc sæculo; ut terrarum principes credentes in eum prohiberent aliquem nocentium crucifigi : et quod cum magna insultatione persecutores Judæi Domino procurarunt, magna fiducia servi ejus, etiam reges in fronte nunc portant. Non tantum apparet modo qualem mortem pro nobis Dominus subire dignatus est : sicut ait Apostolus : « Factus pro

¹ Luc. vii, 33. — ² Matth. x, 25. — ³ Cod. Cass. « Nihil illo tempore fuit ignominiosius quam mors Christi. Non enim crux tunc honorabilis erat, sed ignominiosa. — ⁴ Philip. ii, 8.

» nobis maledictum¹. » Et cum ei pendenti Judæorum cæcitas insultaret, posset utique descendere de cruce, qui si nollet, non esset in cruce; sed amplius erat de sepulcro resurgere, quam de cruce descendere. Hæc ergo Dominus faciens divina, patiens humana, admonet nos corporalibus miraculis et patientia corporali, ut credamus, et sanemur ad conspicienda illa invisibilia quæ carnis oculus nescit. Hoc ergo agens, curavit cæcos istos, de quibus nunc Evangelium recitatum est. Et in curando videte quid admonuerit ægrotum interiorem.

IX. Attendite ipsius facti exitum et ordinem rerum. Sedentes illi in via duo cæci, transeunte Domino exclamabant, ut eorum miseretur. A turba vero, quæ cum Domino erat, compescebantur ne clamarent. Neque hoc sine mysterio derelictum putetis. Illi autem compescentem se turbam perseverantissimo clamore vincebant, ut perveniret vox eorum ad aures Domini : quasi non jam ille cogitata præveniret. Clamaverunt ergo duo cæci, ut audirentur a Domino, et a turbis comprimi nequiverunt. Transibat Dominus, et illi clamabant. Stetit Dominus, et sanati sunt. « Nam stetit Dominus Jesus, et vocavit eos, » et ait : Quid vultis vobis faciam? » At illi dixerunt : Ut » aperiantur oculi nostri². » Pro fide ipsorum fecit Dominus instauravit oculos eorum. Si intelleximus jam interiorem ægrotum, interiorem surdum, interiorem mortuum; ibi quæramus et interiorem cæcum. Clausi sunt oculi cordis : transit Jesus, ut clamemus. Quid est, transit Jesus? Agit temporalia Jesus. Quid est, transit Jesus? Agit transitoria Jesus. Attendite et videte quanta ejus gesta transierint. Natus est de virgine Maria : numquid semper nascitur? Infans lactatus est : numquid semper sugit? Per ætates cucurrit usque ad juventutem : numquid semper

¹ Galat. iii, 13. — ² Matth. xx, 22, 23.

corporaliter crescit? Infantiae pueritia, pueritiae adolescentia, adolescentiae juvenus transeunti cedentique successit. Ipsa etiam quae fecit miracula, transierunt: leguntur et creduntur. Quia enim talia scripta sunt ut legi possint, transibant cum fierent. Postremo ne in multis moremur, crucifixus est: numquid semper pendet in cruce? Sepultus est, resurrexit, ascendit in caelum; « Jam non moritur, et » mors illi ultra non dominabitur: » et divinitas ejus semper manet, et immortalitas jam corporis ejus nunquam deficiet. Sed tamen illa omnia quae temporaliter ab eo gesta sunt, transierunt; et legenda scripta sunt, et credenda praedicantur. In illis ergo omnibus transiit Jesus.

X. Quid duo caeci juxta viam sunt, nisi duo populi, ad quos sanandos venit Jesus? Ostendamus hos duos populos in Scripturis sanctis. Est in Evangelio scriptum: « Habeo » alias oves quae non sunt de hoc ovili; et illas oportet me » adducere, ut sit unus grex et unus pastor¹. » Qui sunt ergo duo populi? Unus Judaeorum, et alius Gentium. « Non sum missus, ait, nisi ad oves, quae perierunt domus Israel²: » Quibus hoc dixit? Discipulis: quando illa Chananæa clamabat, quae se esse canem confessa est, ut micas de mensa dominorum mereretur. Et quia meruit, jam duo demonstrati sunt ad quos venerat: Judaicus scilicet populus, de quo ait: « Non sum missus nisi ad oves, » quae perierunt domus Israel: » et Gentium populus, cujus typum praetendebat haec mulier, quam primo respuerat, dicens: « Non est bonum panem filiorum mittere » canibus: » et cui dicenti: « Ita, Domine, nam et canes » edunt de micis quae cadunt de mensa dominorum suorum; » responderat: « O mulier, magna est fides tua, » fiat tibi sicut vis³. » Inde enim erat et ille Centurio, de quo dicit idem Dominus: « Amen dico vobis, non inveni

Joan. x, 16. — ² Matth. xv, 24. — ³ Ibid. 26, etc.

» tantam fidem in Israël. » Quia ille dixerat: « Non sum » dignus ut intres sub tectum meum, sed tantum dic » verbo, et sanabitur puer meus¹. » Ita ergo Dominus ante passionem et clarificationem suam duos jam populos designabat; unum, ad quem venerat propter promissa Patrum; et alterum, quem propter misericordiam non repellebat: ut impleretur quod promissum erat Abrahæ: « In semine tuo benedicentur omnes gentes². » Propterea et Apostolus jam post resurrectionem Domini et ascensionem, ubi contemptus est a Judæis, perrexit ad Gentes. Nec tamen Ecclesiis quae de Judæis crediderant, tacuit: « Eram, inquit, ignotus facie Ecclesiis Judææ, quae sunt » in Christo. Tantum autem audiebant, quia qui aliquando » nos persequabatur, nunc evangelizat fidem, quam ali- » quando vastabat: et in me, inquit, magnificabant Deum³. » Sic et angularis lapis dicitur Christus, qui fecit utraque » unum⁴. » Angulus enim duos parietes copulat de diverso venientes. Quid tam diversum, quam circumcisio et praeputium, habens unum parietem de Judæa, alterum parietem de Gentibus? Sed angulari lapide copulantur. « Lapidem enim quem reprobaverunt aedificantes, hic » factus est in caput anguli⁵. » Angulus in aedificio non est, nisi cum duo parietes ex diverso venientes in unum conveniunt, et quadam unitate junguntur. Isti ergo duo parietes secundum typum, duo caeci erant clamantes ad Dominum.

XI. Attendite nunc, dilectissimi. Dominus transibat, caeci clamabant. Quid est, transibat? Transitoria opera faciebat, sicut jam diximus. Secundum haec transitoria opera fides nostra aedificatur. Credimus enim in Filium Dei, non tantum quia Verbum Dei est, per quem facta sunt omnia: si enim semper in forma Dei manens aequalis

¹ Matth. viii, 10-12. — ² Gen. xxii, 18. — ³ Galat. i, 22, etc. — ⁴ Ephes. ii, 20. — ⁵ Psal. cxxxvii, 22.

Deo, non semetipsum exinaniret formam servi accipiens; nec sentirent cæci, ut possent clamare. Sed cum operaretur transitoria, id est, humiliaret se, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, clamaverunt duo cæci: « Miserere nostri, fili David. » Quia et hoc ipsum quod Dominus et creator David, etiam filius David esse voluit, in tempore hoc egit, transiens hoc fecit.

XII. Quid est autem, clamare ad Christum, fratres, nisi gratiæ Christi congruere bonis operibus? Hoc dico, fratres, ne forte simus strepentes vocibus, et muti moribus. Quis est qui clamat ad Christum, ut pellatur interior cæcitas transeunte Christo, id est, dispensante nobis temporalia sacramenta, quibus admoneamur ad æterna capienda? Quis est qui clamat ad Christum? Qui contemnit mundum, clamat ad Christum. Qui spernit sæculi voluptates, clamat ad Christum. Qui dicit non lingua, sed vita: « Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo¹: » clamat ad Christum. « Qui dispergit, et dat pauperibus, ut justitia ejus maneat in sæculum sæculi³: » clamat ad Christum. Qui enim audit, et non surdus audit: « Res vestras » vendite, et date pauperibus. Facite vobis sacculos non » veterascentes, thesaurum non deficientem in cælo³: » tanquam vestigiorum sonitum Christi transeuntis audiens clamet ad hæc cæcus, id est, faciat ista. Vox ejus in factis sit. Incipiat mundum contemnere, inopi sua distribuere, pro nihilo habere quæ homines amant, contemnat injurias, non appetat vindicari, paret maxillam percutienti, oret pro inimicis; si quis ei abstulerit sua, non repetat; si quid alicui abstulerit, reddat quadruplum.

XIII. Cum ista facere cœperit, omnes sui cognati, affines, amici commoventur. Qui diligunt sæculum, contradicunt. Quid insanis? Nimius es: numquid alii non

¹ Galat. vi, 14. — ² Psal. cxl, 9. — ³ Luc. xii, 3^{oo}.

sunt Christiani? Ista stultitia est, ista dementia est. Et cætera talia turba clamat, ne cæci clament. Turba clamantes corripiebat; sed eorum clamores non vincebat. Intelligant quid faciant, qui volunt sanari. Et nunc Jesus transit: qui juxta viam sunt, clament. « Hi sunt enim » qui labiis honorant, cor autem eorum longe est a Deo¹. » Ipsi sunt juxta viam, quibus præcipit Dominus obtritis corde. Nam cum recitantur ea quæ fecit Dominus transeuntia, semper nobis exhibetur transiens Jesus. Quia usque in finem sæculi non desunt cæci sedentes ad viam. Opus ergo est, ut clament illi juxta viam sedentes. Turba quæ cum Domino erat, compescebat clamorem quærentium sanitatem. Fratres, videtis quid dicam? Nescio enim quomodo dicam: sed plus nescio quomodo taceam. Hoc dico, et aperte dico. Timeo enim Jesum transeuntem et manentem: et ideo tacere non possum. Bonos Christianos, vere studiosos, volentes facere præcepta Dei, quæ in Evangelio scripta sunt, Christiani mali et tepidi prohibent. Turba ipsa quæ cum Domino est, prohibet clamantes, id est, prohibet bene operantes, ne perseverando sanentur. Clament illi, non deficient, neque ducantur quasi auctoritate turbarum; nec eos qui priores Christiani facti sunt, male viventes, et bonis operibus invidentes imitentur. Non dicant: Quomodo isti vivunt tam multi, sic vivamus. Quare non potius quomodo dicit Evangelium? Quare vis vivere secundum increpationem turbæ prohibentis, et non secundum vestigia Domini transeuntis? Insultabunt, vituperabunt, revocabunt: tu clama quousque pervenias ad aures Jesu. Nam qui perseveraverint in faciendo talia qualia præcepit Christus, et non attenderint turbas prohibentes, neque magnipenderit quod Christum videntur sequi, id est, quod Christiani appel-

¹ Isaï. xxix, 13, et Matth. xix, 8.